

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2012-10-12

HSN 1204-0526

Handläggare:

Eva Germundsson

Bidrag till ideella organisationer 2013

Ärendebeskrivning

I detta ärende läggs förslag till fördelning av bidrag till ideella organisationer 2013 fram. Syftet med bidragen är att stödja och stimulera ideella organisationer som bedriver frivilligt arbete som förstärker eller kompletterar hälso- och sjukvården.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2012-10-12

Bilaga 1 Riktlinjer för bidrag till ideella organisationer HSN 2007-06-18

Bilaga 2 Fördelningssammanställning 2013

Bilaga 3 Beroende

Bilaga 4 Psykisk ohälsa

Bilaga 5 Våld mot närstående

Bilaga 6 Långvarig funktionsnedsättning

Bilaga 7 Kroniska sjukdomstillstånd

Bilaga 8 Sexuellt överförbara sjukdomar

Bilaga 9 Övriga

Bilaga 10 Sammanställning av uppföljningsenkät 2011

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för barn, unga och kvinnosjukvård.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att fördela 17 850 000 kronor till ideella organisationer enligt förslag i bilaga 2

att reservera 250 000 kronor för kommande beslut om bidrag till ideella föreningar och uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att besluta om fördelningen

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bidrag kan beviljas till organisationer som uppfyller hälso- och sjukvårdsnämndens Riktlinjer för stöd till ideella organisationer 2007-06-18. Förvaltningen föreslår i detta ärende att hälso- och sjukvårdsnämnden beviljar 17 850 000 kronor i bidrag till 103 organisationer för 2013, för verksamheter som är ett komplement till hälso- och sjukvårdens egna verksamheter varav 3 000 000 kronor är bidrag till lokalhyra för bassängträning och eller anpassad rörelseträning inklusive ledarkostnad.

Prioriterade grupper är: *Beroende*

Psykisk ohälsa

Våld mot närstående

Långvarig funktionsnedsättning

Kroniska sjukdomstillstånd

Tabell. Sammanfattning av förslagets innebörd

Målgrupp	Antal ansökningar	Antal föreslagna bifall	Föreslagna belopp <i>exkl.</i> subvention för bad/gym	Föreslagna belopp för subvention av bad och gym
Beroende	11	11	2 426 000	0
Psykisk ohälsa	24	21	3 047 900	0
Våld mot närstående	7	7	1 440 000	0
Långvarig funktionsnedsättning	24	20	5 058 500	249 000
Kroniskt sjukdomstillstånd	34	23 + 10 *)	1 777 000	2 751 000
Sexuellt överförda sjukdomar	1	1	400 000	0
Övriga	13	10	700 600	0
SUMMA	114	103	14 850 000	3 000 000

*) söker och föreslås bidrag enbart till lokalhyra för friskvård

Budgeten för 2013 för bidrag till ideella organisationer har ökats med 280 000 kr till totalt 18 100 000 kronor varav delen för subvention av hyra till bassäng och gymnastiklokal inklusive bikostnader, föreslås ligga kvar på 3 000 000 kronor.

En organisations verksamhet kan inrymmas i mer än en grupp, men organisationen finns endast på ett ställe i den redovisade sammanställningen. I likhet med tidigare år finns ansökningar från några föreningar vars verksamheter uppfyller kriterierna, men inte tillhör någon av de fem prioriterade grupperna. Grupperna *Sexuellt överförbara sjukdomar* och *Övrigt* har därför lagts till.

En arbetsgrupp bestående av representanter från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har berett ansökningarna. Arbetsgruppen har gått

igenom inkomna ansökningar och analyserat bland annat organisationernas syften, bokslut, budget, verksamhetsberättelser, årsmötesprotokoll och verksamhetsplaner. Synpunkter från medicinsk expertis och/eller andra sakkunniga har inhämtats vid behov.

Många organisationer söker hos två, och ett fåtal hos de tre bidragsgivande nämnderna inom landstinget. Av de organisationer som söker bidrag genom Hälso- och sjukvårdsnämnden är det 30 procent som också söker från Landstingsstyrelsen. En organisation, Rörelsehindrade barn och ungdomar (RBU), söker också bidrag från Kulturnämnden till handikapprörelsens ungdomsorganisationer. Av organisationerna som söker bidrag från Hälso- och sjukvårdsnämnden är det 36 procent som också söker bidrag från Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholm. Samråd med berörda förvaltningar sker vid beredning av ansökningarna och vid uppföljning av hur bidragen använts. Kontakter tas också med andra bidragsgivare till exempel Allmänna Arvsfonden och andra kommuner i länet vid behov. Den slutliga beredningen sker hos respektive nämnd.

Landstingsstyrelsen fattar beslut om bidrag för 2013 den 20 december och Stockholms stads Organisations- och förvaltningsutskott den 19 december. I underlaget för beslut till Hälso- och sjukvårdsnämnden, framgår vad Landstingsstyrelsen och Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholm beviljat i bidrag för innevarande år (bilaga 2).

De organisationer som inte fått beviljat den summa de sökt, ska lämna in en reviderad budget snarast efter att bidragsbeslutet meddelats. Det är mot denna som sedan uppföljningen görs. Att följa upp givna bidrag är en del av bidragsprocessen. I början av året sänds en uppföljningsenkät ut till de organisationer som fått bidrag föregående år. Enkätsvaren har sammanställts (bilaga 10). Förvaltningen gör också uppföljningsbesök hos organisationerna.

I bidragsbudgeten ingår 3 000 000 kronor, som är avsedda för lokalhyra till fysisk gruppträning i förebyggande och eller efterhjälpande syfte och som kräver särskilt stöd. Här ingår verksamhet för medlemmar eller andra som inte kan eller har svårt för att träna i det ordinarie friskvårdsutbudet på grund av sin funktionsnedsättning, till exempel reumatiker, polioskadade och hjärt- och lungsjuka.

Antalet ansökningar om bidrag till hyra av träningslokaler inklusive ledarkostnader, så kallat friskvårdsbidrag, ligger på samma nivå som förra året, efter att successivt ha ökat varje år sedan det infördes. Ur ett folkhälsoperspektiv är det positivt att allt fler inser värdet av att röra på sig

efter sin förmåga. I första hand utgår bidrag för fysisk funktionsnedsättning till de organisationer som hade avtal eller beslut med landstinget för aktivitetsträning. Det utesluter inte att det ordinarie organisationsbidraget kan användas till rörelseträning. Administrativa omläggningen för aktivitetsträning gjordes 2007.

Ansökningarna

Ansökningar har inkommit från 114 ideella organisationer som söker bidrag för sammanlagt 36 459 096 kronor. Av dessa har 103 föreslagits få bidrag. Sammanlagt arton organisationer är vad vi benämner nytillkomna. Det innebär att de antingen söker bidrag från Hälsa- och sjukvårdsnämnden för första gången, har återkommit med ansökan efter bidragsuppehåll eller söker igen efter att ha fått avslag på sin ansökan för 2012.

Tre föreningar som beviljades bidrag för 2012, har inte lämnat ansökan för 2013. Det är Rädda Barnen Region Östra, Sverigefinska Synskadeförbundet Stockholms länsförbund (SFSF) samt lokalföreningen Astma- och Allergiföreningen i Nacka-Värmdö. Rädda Barnen Region Östra har sedan 2009 beviljats bidrag för psykoterapeutiskt arbete åt barn som utsätts eller har utsatts för våld i någon form. Påminnelse om ansökan har skickats till de tre. Rädda Barnen har inte hört av sig. SFSF valde att inte ansöka om bidrag denna omgång och Astma- och Allergiföreningen i Nacka-Värmdö uppgav att de är inkluderade i sin länsförenings ansökan. Varje ansökan presenteras inom de prioriterade grupperna i bilagorna 3-8, samt förslag till beslut med belopp och motivering.

Bifall föreslås till följande nytillkomna organisationer

Astma- och Allergiföreningen i Stockholms län för astma-/allergiskola.
Bilaga 7 sid 1

Alfa 1, Region Stockholm för information och kunskapsspridning om antitrypsinbrist (ärfsligt betingat tillstånd som kan ge upphov till lung- eller leversjukdomar). Bilaga 7 sid 2

Brännpunkten Ideella Förening, att via samtal och rörelsemetodik hjälpa framför allt barn och ungdomar 4-20 år med låg självkänsla. Föreningen är ett gott exempel på samverkan enligt överenskommelsen mellan kommuner, landsting och ideella organisationer. Lokalerna ligger i Tyresö varför samarbete sker mest med socialtjänsten, vårdcentraler, barnläkarmottagningar och skolorna däromkring, men inget barn nekas hjälp och stöd. Målgrupper är främst överviktiga barn och barn som mår psykiskt dåligt. Bilaga 6 sid 4

Fontänhuset Sköndal för informationskampanjer. Bilaga 4 sid 6

Hjärt- och lungsjukas förening i Lidköping, lokalkostnad för golvgymnastik och för bad i tempererat vatten. Bilaga 7 sid 27

Kvinnors Nätverk för stödverksamhet för ungdomar som bor hemma under hedersrelaterade förtryck. Bilaga 5 sid 2

Läkare i Världen - Médecins du Monde Sverige, för information till papperslösa. Bilaga 9 sid 6

Melanomföreningen för stöd till drabbade, information och opinion. Bilaga 7 sid 14

Föreningen Prostatabröderna, stödförening för prostatacancerdrabbade och deras anhöriga. Bilaga 6 sid 14

Roslagens Fibromyalgiförening, för stöd och information till målgruppen. Bilaga 7 sid 21

RSMH Kungsholmen, lokalkostnad för golvgymnastik och för bad i tempererat vatten. Bilaga 7 sid 30

Avslag föreslås till sju av de nytillkomna organisationerna med motiveringarna

- Primärkommunal angelägenhet

Föreningen Fanzingo/Radio Totalnormal, närradioprogram av och med personer med erfarenhet av psykisk ohälsa. Bilaga 4 sid 8

Frivillig väntjänst, socialt stöd till äldre, funktionshindrade m fl. Bilaga 9 sid 4

Schizofreniförbundet, Verksamheten Källan, verksamhet för barn och föräldrar där en eller båda föräldrarna lider av psykisk sjukdom. Bilaga 4 sid 20
Förvaltningen föreslår dock utökad bidrag till distriktsföreningen IFS Schizofrenidistriktet för att informera och stödja lokalföreningarna och lokala grupper med målet att stärka insatser för psykiskt funktionshindrade.

IFS/CS Centrala Stockholm "Steg för Steg 2", lokalförening, att skapa sysselsättning och daglig arbetsverksamhet. Ett projekt som startade 2008 och som man nu vill utöka. Bilaga 4 sid 12

- Skolans ansvar

Insamlingsstiftelsen Choice, förening i syfte att öka kunskapen om människokroppen för att förebygga ohälsa hos unga. Bilaga 9 sid 5

- Kommunalt och statligt ansvar

NTF Stockholm-Gotland för arbete för en säker trafik. Bilaga 9 sid 8

- Ofullständig ansökan

Strokevänner, stödförening för strokedrabbade med anhöriga. Bilaga 6 sid 22.

Avslag föreslås dessutom på ansökningarna från

Stockholms Handikapp IF, som vill använda bidraget till att öka kunskapen och medvetenheten om kostens betydelse. Förvaltningens motivering är att vårdval Primärvårdsrehabilitering införs den 1 okt 2012 där bland annat dietist ingår i basutbudet. Bilaga 7 sid 23

Somaliska Hälsoteamet SHT, som söker för information om tbc- och psykisk ohälsa till somalier. Hälso- och sjukvårdsnämnden har beviljat bidrag för detta ändamål under flera år. Uppföljningarna har tyvärr inte visat vad man gjort för pengarna. Bilaga 6 sid 19

Överviktigas Riksförbunds lokalförening Stockholm som söker för fortsatt projekt om mobbning i skolorna samt aktivitetsbidrag. Föreningen har tappat de flesta av sina medlemmar. Få medlemmar har dessutom varit intresserade av träningsaktiviteter trots satsningar från föreningen. Bilaga 6 sid 24

Hörselskadades förening i Stockholm som söker för projekt kring uppbyggnad av verksamhet kring strukturerat erfarenhetsutbyte med bland annat teaterföreställningar och diskussioner. Enligt förvaltningens riktlinjer (HSN 0703-0240, stycke F) ska hänsyn tas till föreningens finansiella status. Hörselskadades förening i Stockholm är finansiellt stark. Ansökan för Projektet Teater Hipp Happ har därutöver vid en prioritering, inte lika tydlig anknytning till hälso- och sjukvårdens område, jämfört med andra ansökningar. Bilaga 6 sid 10.

Bassänghyra/gymnastiklokalhyra inklusive bikostnader

Inom ramen för bidrag till ideella organisationer är 3 000 000 kronor fördelade till träningsverksamhet i form av hjälp till hyreskostnader för bassäng/ gymnastiklokal inkl bikostnader, där målgrupper med fysisk rörelsenedsättning och som inte har möjligt att träna i ordinarie friskvårdsutbud prioriteras.

Totalt har 23 organisationer ansökt om bidrag för 2013 för hyra av varmvattenbassäng och eller anpassad gymnastiklokal inklusive kostnader för ledare, så kallade friskvårdsbidrag. Bifall för friskvårdsbidrag föreslås till 21 av organisationerna. I två av ansökningarna som föreslås få avslag, *Stockholms Handikapp IF* och *Överviktigas Riksförbunds lokalförening Stockholm*, ingår ansökan om friskvårdsbidrag. Enbart friskvårdsbidrag söks av nio föreningar. Det är samma antal som sökte enbart friskvårdsbidrag som föregående år.

Förslag till fördelning

Förvaltningens förslag till fördelning av 2013 års organisationsbidrag med kommentarer redovisas i bilagorna 3-9. Förslagen baseras på att organisationerna uppfyller fastställda kriterier för bidragsgivning.

Ekonomiska konsekvenser

I riktlinjerna för bidrag står bland annat att bidragen ska syfta till att stimulera ideella organisationer som i organiserade former bedriver frivilligt arbete. Bidragen bör ses som kostnadseffektiva då föreningarnas verksamhet avlastar hälso- och sjukvården.

Konsekvenser för patientsäkerhet

För att få bidrag ska den ideella organisationens verksamhet komplettera eller förstärka hälso- och sjukvården. Landstinget ansvarar inte för verksamhetens innehåll eller utformning till skillnad från en avtalsrelation mellan vårdgivare och landsting. Förvaltningens uppföljning görs inte ur ett medicinskt perspektiv. Konsekvenser för patientsäkerhet prövas därför inte i dessa ärenden.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Vid bedömning av bidragsfördelning har hänsyn tagits till att organisationerna är uppbyggda på demokratiska grunder, att de är öppna för alla inom målgruppen i länet oavsett etnisk tillhörighet, sexualitet, funktionsnedsättning, utbildning, ekonomi, ålder eller kön. Inom de prioriterade områdena och för de bidragsansökningar som föreslås bifall, försiggår en mängd insatser som syftar till att motverka ojämlika villkor. Beslutet medför därmed positiva konsekvenser som medför ökad jämlikhet.

Miljökonsekvenser

Beslutet medför oförändrade konsekvenser för miljön.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Henrik Gaunitz
Avdelningschef